

ลักษณะบางประการที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอน

ของ

นักศึกษาระดับ ป. กศ. และ ป. กศ. สูง
วิทยาลัยครูนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2519

ปริญญานิพนธ์

ของ

ภัสกร สันติสุขวง ศิโรตติ

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ดูหมวิท ๘๘ พระโขนง กรุงเทพฯ ๑๑ — โทร. ๓๑๒๑๖๗๖. ๓๑๑๕๐๕๘

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

10 มีนาคม 2520

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำคณะ ได้พิจารณาปัญหานี้จนบัดนี้แล้ว
เป็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

..... ๒๕-๖-..... ประธาน
..... กรรมการ

ประกาศผลการ

ปริญาพนธบัณเฑาะว์ได้ เพราะผู้เขียนได้รับคำแนะนำและความช่วยเหลือ
อย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไพศาล หวังพานิช และอาจารย์เจ็ดศักดิ์ โสวสินธุ์
ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

นอกจากนี้ ผู้เขียนขอขอบพระคุณคณาจารย์ในสำนักทดสอบทุกท่านที่ให้คำแนะนำ
ช่วยเหลือในปัญหาบางประการ อาจารย์ วิรัช ทองเรือง อาจารย์ สละ โพธิ์บุญ
อาจารย์ อาจ ใหญ่เจริญ อาจารย์ พีระ เกษแก้ว และอาจารย์ ธนัส ที่ให้ความช่วยเหลือ
ในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้ง คุณณัฏ ภาณุภูมิ คุณสุชาติ บุคทอง คุณวิเชียร ประยูรชาติ
และเพื่อนร่วมรุ่นทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนด้วยดีมาตลอด

ท้ายที่สุดนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ต่อ คุณพ่อแจ้ง คุณแม่เพ็ญ ที่ได้
ให้ความสนับสนุนอย่างดียิ่ง ในการทำปริญาพนธบัณเฑาะว์

ภัสกร สันติสุขวงศ์โชติ

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	คำนำ	1
	✓ ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
	✓ ความสำคัญของการวิจัย	4
	✓ ขอบเขตของการวิจัย	4
	✓ ขอบเขตของเนื้อหาของการวิจัย	5
	✓ นิยามศัพท์เฉพาะ	5
	เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	19
	กลุ่มตัวอย่าง	19
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	19
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	25
	การวิเคราะห์ข้อมูล	25
3	ผลการวิจัย	26
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	26
	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ที่ศึกษา	27
	การพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอน	31
	การเปรียบเทียบตัวแปรระหว่างเพศ	36
	การเปรียบเทียบตัวแปรระหว่างระดับชั้น	39

บทที่

หน้า

4	สรุป อภิปรายผล และขอเสนอแนะ	43
	สรุป และอภิปรายผล	43
	ขอเสนอแนะ	49

บรรณาการณ

ภาคผนวก ก.

ภาคผนวก ข.

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศและระดับชั้น	19
2	สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมดเพื่อวิเคราะห์จากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา ระดับ ป.กศ. จำนวน 149 คน	27
3	สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมดเพื่อวิเคราะห์จากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา ระดับ ป.กศ. สูง จำนวน 164 คน	28
4	สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมดเพื่อวิเคราะห์จากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา ทั้ง 2 ระดับ จำนวน 313 คน	29
5	สหสัมพันธ์ น้ำหนักในการทำนายของตัวพยากรณ์และสหสัมพันธ์พหุคูณ จากกลุ่มนักศึกษา ระดับ ป.กศ.	32
6	สหสัมพันธ์ น้ำหนักในการทำนายของตัวพยากรณ์และสหสัมพันธ์พหุคูณ จากกลุ่มนักศึกษา ระดับ ป.กศ. สูง	33
7	สหสัมพันธ์ น้ำหนักในการทำนายของตัวพยากรณ์ และสหสัมพันธ์พหุคูณ จากกลุ่มนักศึกษาทั้ง 2 ระดับ	35
8	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของโมโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครู ระหว่างเพศ	37
9	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของลักษณะความเป็นผู้นำระหว่างเพศ	37
10	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่ออาชีพครู ระหว่างเพศ	38
11	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอน ระหว่างเพศ	38
12	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของโมโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครู ระหว่าง นักศึกษาระดับ ป.กศ. และ ป.กศ. สูง	40

13	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของลักษณะความเป็นผู้นำ ระหว่างนักศึกษา ระดับ ป. กศ. และ ป. กศ. สูง	40
14	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่ออาชีพครู ระหว่างนักศึกษา ระดับ ป. กศ. และ ป. กศ. สูง	41
15	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอน ระหว่าง นักศึกษา ระดับ ป. กศ. และ ป. กศ. สูง	41
16	ค่า t จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายขอของมาตราวัดมโนภาพ เกี่ยวกับงานในอาชีพครู ระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ	
17	ค่า t จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายขอของมาตราวัด ลักษณะความเป็นผู้นำ ระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ	
18	ค่าเฉลี่ย และการกระจายประจำขอของมาตราวัดทัศนคติ ต่ออาชีพครู	

บทที่ 1

บทนำ

คำนำ

การจัดการศึกษาทุกระดับย่อมมีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการต่อเนื่องกันไปตามลำดับ คือ ปรัชญาการศึกษา หลักสูตร การสอน การสอบ และการวิจัย โดยมีจุดเริ่มต้นที่ปรัชญาการศึกษา จากนั้นก็นำมากำหนดเป็นหลักสูตร ต่อมาก็เป็นหน้าที่ของครูในการดำเนินการสอน การสอบ และการวิจัย กิจกรรมเหล่านี้จะต้องมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกันโดยตลอด แต่ถ้าวัดขวางหรือล่าหลังแกกันและกันมากเกินไป ก็อาจจะทำให้การศึกษาเสียหายหมดทั้งขบวนได้ (ชวาล แพริพิกุล, 2515 : 1) ฉะนั้นการที่องค์ประกอบทั้ง 5 ประการดังกล่าวจะดำเนินไปอย่างราบรื่นและเป็นไปตามนโยบายของการศึกษาได้ดีขึ้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเป็นอย่างดี

บุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการดำเนินการให้ขบวนการการศึกษาต่อเนื่องกันไปอย่างราบรื่นก็คือ ครูผู้ทำการสอน ทั้งนี้เพราะผลการเรียนการสอนจะดีมากน้อยเพียงใด หาใช่อยู่ที่ปรัชญาการศึกษาหลักสูตร หรือวิธีสอนของครูไม่ แต่ขึ้นอยู่กับตัวครูผู้สอนเองเป็นประการสำคัญ (กรมการฝึกหัดครู, 2505 : 106) ฉะนั้น การผลิตครูอันเป็นหน้าที่หนึ่งของรัฐจึงต้องพยายามอย่างยิ่งที่จะให้โคครูที่มีคุณภาพเหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการสอนตลอดจนมีปริมาณเพียงพอกับความต้องการของประเทศ

กรมการฝึกหัดครูซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต่อการผลิตครูระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาและระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ได้กำหนดจุดมุ่งหมายในการผลิตครู (กระทรวงศึกษาธิการ, 2515 : 1) ไว้ดังนี้ คือ มุ่งส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในวิชาการสำหรับครู มีทักษะในการสอนสามารถนำหลักการ วิธีการ และกลวิธีต่าง ๆ ในขบวนการเรียนการสอนไปใช้ในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รู้จัก

ประเมินผลการเรียนการสอน และการปฏิบัติงานของตน และต้องเสริมสร้างบุคลิกภาพที่ดี สมรรถภาพในการเป็นครู ตลอดจนปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู และเพื่อให้บรรลุจุดหมาย ของการผลิตครูดังกล่าว กรมการฝึกหัดครูจึงได้กำหนดหลักสูตรการศึกษาสำหรับระดับประกาศ- นียบัตรวิชาการศึกษา และระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง เพื่อให้สถาบันฝึกหัดครู ต่าง ๆ ยึดถือเป็นหลักในการผลิตครู โดยจำแนกวิชาที่เรียนออกเป็น 3 หมวดวิชาด้วยกัน คือ หมวดวิชาสามัญ หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาชีพสำหรับครู ซึ่งหมวดวิชาชีพสำหรับครูนั้น นอกจากจะให้การศึกษาด้านภาคทฤษฎี หรือวิชาการศึกษาแล้ว ยังให้มีการศึกษาภาคปฏิบัติ หรือที่เรียกกันทั่วไปว่าการฝึกสอนอีกด้วย โดยกำหนดให้นักศึกษาทุกคนออกฝึกสอนเป็นเวลา 1 ภาคเรียน และมีจุดหมายเฉพาะของการฝึกสอน (กรมการฝึกหัดครู, 2508 : 53-56) ดังนี้คือ

1. เพื่อให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์เกี่ยวกับการสอนจริง ๆ โดยนำความรู้ และทฤษฎีต่าง ๆ ไปใช้ในภาคปฏิบัติ เพื่อก่อให้เกิดทักษะในด้านการสอน
2. เพื่อให้นักศึกษามีความเข้าใจในสภาพของโรงเรียนและชุมชนชน รู้จัก ศึกษาปัญหาและสามารถหาทางแก้ไขปัญหานั้น
3. เพื่อฝึกให้นักศึกษามีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน
4. เพื่อให้นักศึกษามีทัศนคติ และความรู้สึกลึกซึ้งต่ออาชีพครู

ส่วนการวัดผลการฝึกสอนของนักศึกษานั้น หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู (2504 : 54) ได้กำหนดแนวทางในการพิจารณาให้คะแนน ดังนี้

- ด้านการสอน ร้อยละ 50
- ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน ร้อยละ 30
- ด้านการช่วยเหลือนักเรียน ร้อยละ 20

การยึดถือเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นเพื่อประเมินผลการฝึกสอนของนักศึกษานั้น ในเชิงปฏิบัติปรากฏว่าเป็นเรื่องที่ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ว่า ขาดความเที่ยงตรง เกณฑ์ที่ไม่แจ่มชัดเท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนของนักศึกษานั้น บ่มขึ้นอยู่กับคุณลักษณะในด้านอื่น ๆ ของนักศึกษาอีกหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณลักษณะทางจิตวิทยาที่เป็นตัวแปรทางบุคลิกภาพ เช่น ทักษะการตัดสินใจ นำใจการเป็นครู วินัยในตนเอง ดังผลงานการวิจัยของ วรณวิภา ทองงอก (2517 : 58) ที่ศึกษานิสิตฝึกสอนวิทยาลัยวิชาการศึกษา พิษณุโลกซึ่งพบว่า ทักษะการตัดสินใจมีความสัมพันธ์กับวินัยในตนเอง และผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอน และสาโรช บัวศรี (2514 : 16) ได้กล่าวว่า ครูจะทำงานให้เป็นผลสำเร็จได้ นอกจากจะมีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาที่สอนแล้ว ยังจะต้องมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครูอีกด้วย

จากที่กล่าวมานั้นแสดงว่าผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนของนักศึกษานั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ ทั้งในด้านความรู้ ความสามารถ และทักษะตามที่ได้รับการศึกษาอบรมมา ตลอดจนมโนภาพ มนุษยสัมพันธ์ และลักษณะทางบุคลิกภาพ เป็นต้น

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะทางด้านสติปัญญาและจิตวิทยาบางประการ อันได้แก่ ทักษะการตัดสินใจ มโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครู ลักษณะความเป็นผู้นำ และผลสัมฤทธิ์ในการเรียนว่า มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนของนักศึกษาเช่นไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการตัดสินใจ มโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครู ลักษณะความเป็นผู้นำ ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน กับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนของนักศึกษาระดับ ป.กศ. และ ป.กศ. สูง
2. เพื่อหาอำนาจในการพยากรณ์ของ ทักษะการตัดสินใจ มโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครู ลักษณะความเป็นผู้นำ และผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอน

3. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพครู มโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครู ลักษณะความเป็นผู้นำ และผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอน ในระหว่างนักศึกษาชายกับนักศึกษาหญิง

4. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพครู มโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครู ลักษณะความเป็นผู้นำ และผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอน ระหว่างนักศึกษาระดับ ป.กศ. กับ นักศึกษาระดับ ป.กศ. สูง

ความสำคัญของการวิจัย

1. จะทำให้ทราบว่องค์ประกอบต่าง ๆ คือ ทัศนคติต่ออาชีพครู มโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครู ลักษณะความเป็นผู้นำ และผลสัมฤทธิ์ในการเรียน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนหรือไม่ และเป็นไปในทำนองใด อันจะเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้นักศึกษาประสบผลสำเร็จในการฝึกสอน และสามารถออกไปประกอบอาชีพครูได้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อสำเร็จการศึกษา

2. ทำให้ทราบว่านักศึกษาชายและหญิงในแต่ละระดับชั้นมีทัศนคติต่ออาชีพครู มโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครู ลักษณะความเป็นผู้นำ และผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนแตกต่างกันหรือไม่ เพื่อจะได้นำผลมาประกอบการพิจารณาในการส่งเสริมและปลูกฝังให้นักศึกษาต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะนักศึกษาระดับ ป.กศ. และ ป.กศ. สูง วิทยาลัยครูนครสวรรค์ จึงทำการฝึกสอนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2519 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

2. ตัวแปรในการวิจัย

2.1 ตัวแปรที่ใช้ในการหาความสัมพันธ์ มี 5 ตัวแปร คือ

- ทัศนคติต่ออาชีพครู
- มโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครู

- ลักษณะความเป็นผู้นำ
- ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน
- ผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอน

2.2 ตัวแปรที่ใช้ในการเปรียบเทียบ

ตัวแปรอิสระ

- เพศ
- ระดับชั้น

ตัวแปรตาม

- ทักษะการสื่อสาร
- มโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครู
- ลักษณะความเป็นผู้นำ
- ผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอน

ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ขึ้นอยู่กับรากฐานของข้อตกลงเบื้องต้น ดังนี้

ผลการฝึกสอนของนักศึกษาระดับ ป.กศ. และ ป.กศ.สูง ซึ่งทำการฝึกสอนในเขตอำเภอเมือง เป็นผลที่ได้จากการประเมินร่วมกันของ อาจารย์นิเทศก์ และครูพี่เลี้ยง โดยใช้มาตรฐานอันเดียวกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

นักศึกษาระดับ ป.กศ. หมายถึง นักศึกษาซึ่งกำลังศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ระบบไตรภาค วิทยาลัยครูนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2519

นักศึกษาระดับ ป.กศ.สูง หมายถึง นักศึกษาซึ่งกำลังศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ระบบไตรภาค วิทยาลัยครูนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2519

ทัศนคติต่ออาชีพครู หมายถึง อารมณ์หรือความรู้สึกที่มีต่ออาชีพครู และพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมในเชิงออกมาอย่างใดอย่างหนึ่งในรูปของการประเมิน เช่น เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย เป็นต้น ซึ่งในที่นี้วัดได้โดยมาตราวัดทัศนคติต่ออาชีพครู ของ ล้วน สายยศ

มโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครู หมายถึง แนวความคิดทั่ว ๆ ไปที่บุคคลใช้ประเมินเรื่องราวหรือพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานในอาชีพครู และแสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย เป็นต้น ซึ่งสามารถวัดได้โดยมาตราวัดมโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครู ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ลักษณะความเป็นผู้นำ หมายถึง การกระทำตลอดจนอุปนิสัยของบุคคลที่แสดงออกถึงลักษณะความสามารถหรือบทบาทในการนำ หรือดำเนินกิจกรรมของกลุ่มไปสู่เป้าหมายที่กำหนด รวมทั้งความสามารถในการแก้ปัญหา รักษารัฐ และกำลังใจแก่สมาชิกภายในกลุ่มด้วย ในที่นี้วัดได้โดยมาตราวัดลักษณะความเป็นผู้นำ ซึ่งผู้วิจัยแก้ไขและดัดแปลงมาจากมาตราวัดลักษณะความเป็นผู้นำของ เพรตตี เคชกำแหง

ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถหรือผลสำเร็จที่ได้จากการเรียนของนักศึกษา ซึ่งหาได้จาก คะแนนเฉลี่ยสะสม (Grade Point Average) ที่ได้จากการเรียนรายวิชาทั้งหมดจาก 4 ภาคเรียน ของนักศึกษาระดับ ป.กศ. ปีที่ 2 และ ป.กศ. สูง ปีที่ 2 วิทยาลัยครูนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2519

ผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอน หมายถึง ความสำเร็จที่เกิดจากการฝึกสอนของนักศึกษา ในที่นี้ หมายถึง ระดับคะแนน (Grade) ที่ได้จากการฝึกสอน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2519

เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินผลการฝึกสอน

วิรัชและคณะ (2501 : 54) ได้เสนอแนวในการประเมินผลการฝึกสอนไว้ดังนี้

1. การประเมินผลการฝึกสอนควรพิจารณาจากความตั้งใจในการฝึกสอนมากกว่าการที่จะดูการสอนในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

2. การประเมินผลการฝึกสอนควรพิจารณาจากจุดมุ่งหมายในการทำงาน

3. การประเมินผลการฝึกสอนควรวัดคุณค่าในด้านต่าง ๆ ให้ต่อเนื่องกันไป

4. การประเมินผลการฝึกสอนควรคำนึงถึงความร่วมมือของนักศึกษาด้วย

5. การประเมินผลการฝึกสอนควรคำนึงถึงการรู้จักวัดตนเอง การปรับปรุงแก้ไขตนเอง และความมั่นใจในการทำงาน

6. การประเมินผลการฝึกสอนควรวัดจากความพยายาม และการเลือกวิธีสอนที่เหมาะสม

ละออ การุณยะวนิช (2512 : 36 - 37) ได้ศึกษาว่าผลการประเมินผลการฝึกสอนตามแนวของบอยคิน (Bobkin) ซึ่งมีแนวในการประเมินผลการฝึกสอนดังนี้

1. ผู้ประเมินผลการฝึกสอนต้องยึดตามปรัชญาการศึกษา แนวประชาธิปไตย

2. การประเมินผลการฝึกสอนต้องพิจารณาจากพฤติกรรม

3. การประเมินผลการฝึกสอนควรกำหนดจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมไว้อย่างชัดเจน

4. วิธีดำเนินการในการประเมินผลงานของนักศึกษา ฝึกสอนควรเป็นแบบวิเคราะห์ความสามารถ (Diagnostic) เพื่อช่วยให้นักศึกษาทราบว่าตนเองมีความสามารถในการสอนอยู่ในลักษณะใด มีความเจริญก้าวหน้าในตนเองใด

5. ควรถือว่า การประเมินผลการฝึกสอนเป็นส่วนสำคัญของการเรียนรู้
ทั้งหมด เพื่อให้ นักศึกษาฝึกสอน ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ ร่วมมือกันปฏิบัติ

6. การประเมินผลการฝึกสอนควรทำให้ทุกคนมีความเข้าใจเกี่ยวกับ
ความเจริญงอกงาม ตลอดจนลักษณะของการพัฒนาการและการเรียนรู้ที่นานมา

7. การประเมินผลการฝึกสอนควรก่อให้เกิดความเข้าใจอันถูกต้อง
เกี่ยวกับการยอมรับความจริงในความสามารถของตน และก่อให้เกิดความรู้สึกอันดีต่อการเรียน
การสอน และการดำรงชีวิต

พีค และคณะ (Peik and others, 1949 : 37 - 38) ได้เสนอ
คุณลักษณะที่ดีของครู ซึ่งอาจารย์นิเทศก์ควรนำมาพิจารณาในการประเมินผลการฝึกสอนไว้ดังนี้
คือ ความเข้าใจและความเห็นอกเห็นใจที่มีต่อนักเรียน ความมั่นคงทางอารมณ์ ความ
สามารถประจำตัว ความรู้ทางวิชาการ ความกระตือรือร้นในการทำงาน การแสวงหาความ
รู้เกี่ยวกับการเรียนการสอน ความแก้แกล้งคล่องตัว ความยุติธรรม การมีวิจาร์ณญาณ
ตลอดจนความสามารถในการอบรมให้นักเรียนเป็นพลเมืองดี

โรคส์และเพคแฮม (Rhodes and Peckham, 1960 : 520 - 521)
ได้เสนอแนะไว้ว่า ประเมินผลการฝึกสอนควรพิจารณาถึงคุณลักษณะ 2 ด้าน ดังนี้คือ

1. คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพในขณะทำการฝึกสอน ซึ่งอาจแยกพิจารณา
ได้ดังนี้

1.1 ความมั่นคงทางอารมณ์

1.2 สุขภาพทางกาย

1.3 กิริยามารยาทและการรู้จักกาลเทศะ

2. คุณลักษณะด้านสมรรถภาพในการประกอบอาชีพ โดยพิจารณาจาก
ความสามารถด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.1 ความสามารถในการเตรียมบทเรียนและการกระตุ้นผู้เรียน
ให้เกิดความสนใจในบทเรียน

- 2.2 ความรู้และทักษะพื้นฐาน
- 2.3 พัฒนาการทางศีลธรรมจรรยา
- 2.4 ความสนใจเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างบุคคล

นอกจากนี้ มอริสัน (Morrison, 1970 : 158 - 159) ได้ศึกษาพบว่า นักศึกษาฝึกสอนที่ดี และมีความสามารถในทัศนะของอาจารย์ในเทศกนั้น จะต้องมีความสัมพันธ์ต่าง ๆ กันนี้คือ มีวิธีการสอนดี จัดกิจกรรมดี ให้อุปกรณ์การสอนได้อย่างเหมาะสม คนควหาความรู้เพื่อความรู้ความก้าวหน้าของตนเสมอ และสามารถปกครองและอบรมนักเรียนได้ผลดี

ผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอน

นันทิยา ชุมชลา (2513 : 19) ได้ศึกษาพบว่า การฝึกสอนจะประสบผลสำเร็จได้ ย่อมต้องมีย้องประกอบสำคัญดังนี้

1. ความรู้ในเชิงวิชาการและความรู้ทางวิชาชีพ
2. ลักษณะบุคลิกภาพของผู้ฝึกสอน
3. ความรู้ความสามารถของอาจารย์ในเทศกและครูพี่เลี้ยง

และผลสำเร็จในการฝึกสอนนี้จะส่งผลไปถึงคุณภาพของการ เป็นครูในอนาคต

ไรอันส์ (Ryans, 1965 : 16 - 17) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่สัมพันธ์กับความ สำเร็จในการฝึกสอนของนักศึกษาว่า นักศึกษาที่ประสบผลสำเร็จควยดีในการฝึกสอนจะต้อง เป็นผู้มีความรู้จริงใจที่ดี มีความตั้งใจในการสอน มีการเตรียมการสอนและการวางแผนดี สามารถอธิบายและดำเนินการสอนได้ดี มีการประเมินผลดี และสามารถให้คำปรึกษาในการ แก้ปัญหาให้แก่เด็กได้อย่างไคผล

ฟิลลิส (Phyllis, 1965 : 5764 A) ได้ศึกษาลักษณะต่าง ๆ ของนักศึกษา ที่มีผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนสูง ปรากฏว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนสูง มีการควบคุม

ตนเอง การเข้าสมาคม ความรับผิดชอบ มนุษยสัมพันธ์ และการวางจุดมุ่งหมายในการสอน
 ก็ว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนต่ำ

จิรนาถ กิริติเสวี (2516 : 69) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอน
 ของนักศึกษาระดับ ป.กศ. ปีที่ 2 ของวิทยาลัยครูสงขลา พบว่านักศึกษาหญิงมีผลสัมฤทธิ์ใน
 การฝึกสอนแตกต่างจากนักศึกษาชายอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ
 วรณวิภา ทองงอก (2517 : 56) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนของ
 นิสิตฝึกสอนวิทยาลัยวิชาการศึกษา พิษณุโลก พบว่า นิสิตฝึกสอนชายกับนิสิตฝึกสอนหญิงมีผล
 สัมฤทธิ์ในการฝึกสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน

ละออ การุณยะวนิช (2512 : 143) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ใน
 การเรียนวิชาเอก กับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนของนิสิตวิชาเอกภาษาอังกฤษ วิทยาลัยวิชาการ
 ศึกษา ประสานมิตร ปีการศึกษา 2511 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ในการ
 ฝึกสอนมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

✓ละเอียก บุญเกิด (2513 : 73) ได้ศึกษาพบว่าผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักศึกษ
 ระดับ ป.กศ. ปีที่ 2 วิทยาลัยครูจันทระเกษม ปีการศึกษา 2512 ไม่มีส่วนสัมพันธ์กับคุณลักษณะ
 ที่ดีของครูแต่ละราย ซึ่งแสดงว่าผลสัมฤทธิ์ในการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการ
 ฝึกสอน

ปรีชา พัฒนนานนท์ (2514 : 51) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ในการ
 เรียนกับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนของนักศึกษาระดับ ป.กศ. ปีที่ 2 ของวิทยาลัยครูส่วนกลาง
 ปีการศึกษา 2513 ผลปรากฏว่า ในกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาหญิงผลสัมฤทธิ์ในการเรียนมีความ
 สัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ในกลุ่ม
 นักศึกษาชาย ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนมีความสัมพันธ์กันในทางลบอย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 และสำหรับในส่วนรวมปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จิตรนาถ กิริติเสวี (2516 : 71 - 75) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ในการเรียน กับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนของนักศึกษาระดับ ป. กศ. ปีที่ 2 วิทยาลัยครูสงขลา ปีการศึกษา 2515 พบว่าผลสัมฤทธิ์ในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงและต่ำมีผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรณวิภา ทองงอก (2517 : 54) ที่ได้ศึกษาพบว่าผลสัมฤทธิ์ในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนของนิสิต ชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยวิชาการศึกษา พิษณุโลก ปีการศึกษา 2516 มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โดฟ (Dove, 1960 : 4042) ได้ศึกษาลักษณะบางอย่างที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนของนักศึกษาวิทยาลัยคลาก ปีการศึกษา 1957 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน วิชาเอก วิชาโท ผลสัมฤทธิ์ในวิชาสามัญ ผลสัมฤทธิ์ในวิชาการศึกษา และผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรวม มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของคิมมัล (Kimmel, 1965 : 5765 - 5766) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะบางประการกับความสำเร็จในการฝึกสอนของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิค เท็กซัส ปีการศึกษา 1964 ผลปรากฏว่า นักศึกษาที่ไ้ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูง ได้ผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนสูงด้วย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอน มีความสัมพันธ์กันในทางบวก

นอกจากนี้ บรูโน (Bruno, 1970 : 660) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเฉลี่ยสะสม (Grade Point Average) กับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนีย เขตต พบว่า คะแนนเฉลี่ยสะสม กับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการวิจัยที่ได้เสนอมานี้ สรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักศึกษาสามารถนำมาใช้ในการ คาดคะเนผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

ทัศนคติต่ออาชีพครู

ทัศนคติ (Attitude) เป็นลักษณะทางจิตวิทยาอย่างหนึ่ง หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้และประสบการณ์ ซึ่งเมื่อเกิดขึ้นแล้วจะเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรม หรือพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทำนองใด. ทำนองหนึ่ง การแสดงออกของทัศนคติโดยอาศัยพฤติกรรมนี้จะเป็นไปในสองลักษณะ คือ ทัศนคติเชิงนิมมาน (Positive Attitude) คือ ลักษณะที่เป็นการแสดงออกในทางพึงพอใจ เห็นด้วย หรือชอบ หรือเมื่อบุคคลมีความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้ว ทำให้คงประพฤติปฏิบัติ อย่างใด และอยากเข้าใกล้ชิดกับสิ่งนั้น อีกลักษณะหนึ่ง คือ ทัศนคติเชิงนิเสธ (Negative Attitude) ซึ่งเป็นการแสดงออกของพฤติกรรมในลักษณะไม่พึงพอใจ ไม่เห็นด้วย หรือ ไม่ชอบ ถ้าบุคคลมีความรู้สึกลักษณะนี้ต่อสิ่งใดจะเกิดความเบื่อหน่าย จึงรังเกียจ อยากหนีให้ห่างไกลต่อสิ่งนั้น ดังนั้น ทัศนคติต่ออาชีพครู จึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งของนักศึกษาคู หรือผู้ที่ประกอบอาชีพครู

กองการวิจัย กรมวิชาการ (2504 : 58 - 60) ได้วิจัยทัศนคติต่ออาชีพครูของครูทั่วประเทศ จำนวน 16,925 คน ผลปรากฏว่า จำนวนร้อยละ 29.30 เลือกประกอบอาชีพครู เนื่องจากชอบอาชีพนี้ ร้อยละ 22.71 เห็นว่าอาชีพครูเป็นอาชีพที่มีเกียรติ และ ร้อยละ 15.97 เลือกประกอบอาชีพครูเพราะต้องการทำงานใกล้ชิดกับเด็ก ๆ นอกจากนี้ ยังพบว่า ร้อยละ 92.99 ของผู้ประกอบอาชีพครูมีความพอใจในการสอน และร้อยละ 62.68 ไม่ต้องการเปลี่ยนอาชีพครูเป็นอาชีพอื่น ๆ

นวลจันทร์ ทิมวงศ์ (อ้างจาก สมสมัย พิทักษ์ 2513 : 14) ได้ศึกษาเปรียบเทียบ ทัศนคติต่ออาชีพครูของผู้ประกอบอาชีพครู และครูที่เป็นนิสิตฝึกสอน ในเขตพระนคร - ธนบุรี พบว่าครูชายกับครูหญิง และครูโรงเรียนราษฎร์กับครูโรงเรียนรัฐบาล มีทัศนคติต่ออาชีพครู

ไม่แตกต่างกัน แต่พบว่าผู้ประกอบอาชีพครูมีทัศนคติต่ออาชีพครูดีกว่านิสิตฝึกสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วิชา นุเวนาวิช (อ้างจาก อารี รังสิโยภรณ์ 2513 : 11) ได้ศึกษาทัศนคติต่ออาชีพครูของนักศึกษาระดับ ป. กศ. ของวิทยาลัยครูในภาคการศึกษา 5 ปีการศึกษา 2507 พบว่า หลังจากการฝึกสอน นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู สูงกว่าก่อนออกฝึกสอน และคิดว่าครูควรเป็นผู้นำความเมตตากรุณา และประพฤติตนเป็นคนเรียบร้อย

วรรณวิภา ทองงอก (2517 : 54) ได้ศึกษาทัศนคติต่ออาชีพครูของนิสิตฝึกสอนวิทยาลัยวิชาการศึกษา พิษณุโลก ปีการศึกษา 2517 ผลปรากฏว่า

1. นิสิตฝึกสอนชายและหญิงมีทัศนคติต่ออาชีพครูแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
2. ทัศนคติต่ออาชีพครูและผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนของนิสิต มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สำหรับในต่างประเทศ ทากาโกะ โมริ (Takaku Mori, 1966 : 174 - 179) ได้ศึกษาทัศนคติต่ออาชีพครูของนักศึกษามหาวิทยาลัยมิชิแกน จำนวน 556 คน พบว่า นักศึกษาทั้งหมดมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู เมื่อเปรียบเทียบระหว่างนักศึกษาชายกับนักศึกษาหญิง พบว่า นักศึกษาหญิง มีทัศนคติต่ออาชีพครูดีกว่านักศึกษาชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังพบว่า ทัศนคติต่ออาชีพครูมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใ้ต่อการเป็นครูอีกด้วย

เฮเลนา (Helena อ้างจาก อารี รังสิโยภรณ์ 2513 : 12) ได้ศึกษาทัศนคติต่ออาชีพครูของครูที่สอนระดับประถมศึกษา และครูที่สอนระดับมัธยมศึกษาในประเทศเนเธอร์แลนด์ ผลปรากฏว่า ครูที่สอนระดับประถม ร้อยละ 45 เป็นครูที่ดีตามอุดมคติของครู คือ มีความรับผิดชอบต่องาน สนใจพัฒนาและความเป็นอยู่ของนักเรียน ตลอดจนมีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ส่วนครูระดับมัศึกษานั้นมีความสนใจในก้าน

วิชาการศึกษานี้สำหรับครูมาก และสาเหตุหรือแรงจูงใจที่ทำให้เลือกประกอบอาชีพครูก็คือ
ต้องการจะช่วยให้นักเรียนสนใจการศึกษามากยิ่งขึ้น

มโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครู

คำว่า มโนภาพ (Concept) นี้ เป็นลักษณะทางจิตวิทยาอย่างหนึ่ง ซึ่งเกโซ
สวานนท์ (2512 : 52) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง ภาพนึกในความหมายกว้าง ๆ
หรือในความคิดกว้าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจจะเรียกว่า
แนวคิด ก็ได้ ดังนั้นการศึกษามโนภาพของบุคคลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งจึงเป็นการศึกษาถึง
ความคิดเห็นของบุคคลที่มีลักษณะคง เส้นคงวา หรืออย่างน้อยก็ไม่เปลี่ยนแปลงในช่วงเวลาหนึ่ง
เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ

มโนภาพ เป็นสิ่งที่ไม่สามารถวัดหรือสังเกตได้โดยตรง ฉะนั้นการวัดมโนภาพจึงเป็น
การวัดทางอ้อมจากแนวโน้มที่บุคคลแสดงออก หรือประพฤติกฎีปฏิบัติอย่างมีระเบียบแบบแผนคงที่
นอกจากนี้การศึกษามโนภาพของบุคคลเป็นการศึกษาทั้งทิศทางและระดับความเข้มข้นของมโนภาพ
นั้น ๆ ด้วย

อนึ่ง การศึกษาและวิจัยเรื่องมโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครูนี้ ยังศึกษากันไม่
กว้างขวางนัก ผู้วิจัยจึงขอเสนอการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับงานในอาชีพครู และความคิดเห็น
เกี่ยวกับลักษณะการทำงานของครู ดังนี้

เรณู ฤกษ์บรรเพ็ญ (2506 : 4) ได้ศึกษาพบว่าอุปสรรคในการเรียนของนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาส่วนมากเกิดจาก การที่ครูผู้สอนไม่เป็นกันเองกับนักเรียน ไม่เข้าใจนักเรียน
ทำให้นักเรียนขาดความอบอุ่น และรู้สึกท้อแท้ และทำให้นักเรียนไม่ชอบครู ซึ่งสอดคล้อง
กับผลการวิจัยของ บุญยืน พิงสะอาด (2507 : 4) ที่ได้ศึกษาอุปสรรคในการเรียนของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายกและพบว่า ปัญหาที่สำคัญอันเป็นอุปสรรคในการเรียน
ของนักเรียนก็คือ ครูดูเกินไป ไม่เป็นกันเองกับนักเรียน

พจน์ สาริกบุตร (2509 : 109 - 111) ได้ศึกษาคุณสมบัติของอาจารย์ในอุดมคติของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตส่วนใหญ่เห็นว่าอาจารย์ควรมีความสัมพันธ์อันดีกับนิสิตและควรให้ความช่วยเหลือทั้งทางด้านการวิชาการ การแนะแนวอาชีพ แนะนำเข้าสังคม และให้ความช่วยเหลือในปัญหาส่วนตัวของนิสิต

สัชม ไทยสร (2511 : 57 - 59) ได้ศึกษาลักษณะของครูที่ดีในทัศนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย ปีการศึกษา 2510 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ชอบครูที่ใจดี และเข้มงวดเป็นครั้งคราว นักเรียน ร้อยละ 90 เห็นว่าครูควรเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียนในทุก ๆ กรณี ไม่ควรใช้การข่มขู่ และการบังคับ นักเรียนเกือบทั้งหมดเห็นว่า เมื่อนักเรียนกระทำผิดควรระงับข้อบังคับ ครูควรตักเตือน และกล่าวโทษไว้ก่อน และควรเรียกนักเรียนมาประชุมชี้แจงบ่อย ๆ นอกจากนี้ยังเห็นว่าครูไม่ควรดุด่า และลงโทษ หรือข่มขู่

สุรจิต เพียรชอบ (2512 : 8 - 17) ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับบทบาทของครูในสังคมไว้ว่า ครูควร นำนักเรียนออกไปร่วมกิจกรรมที่ชุมชนจัดขึ้นไม่ว่าจะเป็นงานวัด งานประเพณี หรืองานส่วนบุคคล นอกจากนี้ ครูควรร่วมมือและแสดงความคิดเห็นในอันที่จะก่อให้เกิดความเจริญต่อสังคม ตลอดจนมีความเข้าใจประชาชน และสามารถทำงานร่วมกับบุคคลในชุมชนได้เป็นอย่างดี

สมาน พุแสง (2517 : 5) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับการสอนของครูว่า ครูควรเป็นดวงประทีปมากกว่าเป็นแม่พิมพ์ของนักเรียน เพื่อนักเรียนจะได้มีโอกาสที่จะเจริญก้าวหน้ากว่าครู โดยอาศัยครูเป็นแสงประทีปส่องทาง ให้รู้จักเลือกสิ่งดีงามได้เอง ครูไม่ควรบังคับให้เด็กทำตามครู ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้ความคิดอย่างอิสระ และครูเองควรมีความรับผิดชอบในหน้าที่ และมีความรู้ความสามารถในการสอน

คณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อการปฏิรูปการศึกษา (2518 : 173) ได้รายงานแสดงความคิดเห็นว่า บทบาทในการสอนของครูควรเปลี่ยนแปลงจากการที่ครูเป็นผู้บอก

ผู้แสดงเสียทุกอย่างทุกกรณี มาเป็นอุปกรณ์ให้เด็กเกิดความคิดริเริ่ม มีบทบาทสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ เป็นผู้คอยช่วยเหลือแนะนำให้เกิดรู้จักหลักวิธีในการศึกษา ค้นคว้า และเลือกทางของตนเอง โดยไม่มีการบังคับบีบบังคับให้เชื่อตามครู เปิดโอกาสให้เด็กใช้ความคิดอย่างอิสระ และมีเหตุผล

ไรอันส์ (Ryans, 1960 : 82) ได้ทำการรวบรวมพฤติกรรมที่ดีต่าง ๆ ของครู จากการให้ครูเขียนเหตุการณ์วิกฤต (The Critical Incidental Techniques) ไว้ดังนี้ คือ การเตรียมการสอนเป็นอย่างดี มีการยืดหยุ่นจากการสอนไม่เป็นไปตามแผนยอมรับความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน ใช้อุปกรณ์การสอนกระตุ้นให้นักเรียนสนใจเรียนชี้แนวทางในการเรียนอย่างชัดเจน มีการสาธิตและอธิบายให้นักเรียนเข้าใจได้โดยง่าย

สติกแลนด์ (Stickland อ้างจาก บ้านสมเด็จเจ้าพระยา 2518 : 12) ได้ศึกษาพบว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อครูในทางดี ก็คือ การให้ความช่วยเหลือร่วมมือกับครูใหญ่ การคิดต่อร่วมมือกับปกครองของนักเรียน เป็นที่เชื่อถือแก่นักเรียน ช่วยเหลือส่งเสริมโรงเรียนให้ก้าวหน้า สนใจงานของโรงเรียน และช่วยเหลือแนะนำทางด้านการศึกษแก่ชุมชน

กิบสัน และ ฮันท์ (Gibson and Hunt, 1965 : 242) ได้เสนอความเห็นไว้ว่าครูจะปฏิบัติงานโดยดีและประสบความสำเร็จในการงานด้วยดีนั้น ควรมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. ความรู้ (Knowledge) มีความรู้และความเชี่ยวชาญทางด้านการสอนเป็นอย่างดี ตลอดจนมีความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมและการพัฒนาการของเด็ก
2. ทักษะ (Skill) มีทักษะในการใช้ภาษาและเข้าใจผู้คน
3. ความสนใจ (Interest) มีความสนใจในตัวนักเรียน วิชาที่สอน และชุมชนชนอันเป็นที่ตั้งของโรงเรียน มีความสนใจที่จะพัฒนาอาชีพครู และร่วมมือกับเพื่อนครูด้วยกัน

โครว์ (Crow, 1965 : 1 - 3) ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่านักศึกษาฝึกสอนควรมีนิภาพ (Concept) เกี่ยวกับงานในอาชีพครูอย่างถูกต้อง ซึ่งควรประกอบด้วยองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การแนะแนวนักเรียนในด้านวิชาความรู้
2. การช่วยเหลือนักเรียนในการพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ
3. การช่วยเหลือนักเรียนให้สามารถแก้ปัญหาของตนเองได้
4. การมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้บริหาร เพื่อนครู และผู้ปกครองของนักเรียน

5. การร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ในการบริหารโรงเรียน
6. การมีความรักในการสอน และมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู

ลักษณะความเป็นผู้นำ

ชวิน ชฎาพิทักษ์ (2508 : 112 - 131) ได้ศึกษาพบว่าลักษณะความเป็นผู้นำมีบทบาทสำคัญยิ่งในการสร้างความเจริญของงาน ตลอดจนการสร้างความคิดให้สูงขึ้น และได้เนนว่าลักษณะความเป็นผู้นำต้องประกอบด้วย ความคิดริเริ่ม ความเชื่อมั่นในตนเอง ความเป็นผู้จริง ความร่วมมือ ความสามารถในการปรับตัว และความสามารถในการใช้ภาษา

อรุณ ทิปะปาล (2507 : 11 - 12) ได้เสนอความเห็นไว้ว่าลักษณะความเป็นผู้นำประกอบด้วย ความเป็นผู้มีความรู้กว้างขวาง มีความกระตือรือร้นในการทำงาน มีความยุติธรรม มีเหตุผล มีความสามารถในการตัดสินใจได้รวดเร็ว และถูกต้อง และมีความสามารถในการพิจารณาและคาดคะเนสิ่งต่าง ๆ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องแม่นยำ

วินิจ เกตุขำ (2515 : 76) ได้ศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีลักษณะความเป็นผู้นำแตกต่างกันอย่าง

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ สุจินต์ ปรีชาमारณ (2515 : 84) ที่พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพศชาย และหญิงมีลักษณะความเป็นผู้นำไม่แตกต่างกัน

เปรมจิต ทศะ (2516 : 71) ได้ศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่านักเรียนชายมีลักษณะความเป็นผู้นำสูงกว่านักเรียนหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อภิลิทธิ์ วงษา (2517 : 53-54) ที่ได้ศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 7 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 และพบว่านักเรียนชายมีลักษณะความเป็นผู้นำสูงกว่านักเรียนหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีลักษณะความเป็นผู้นำสูงกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อุดม สำอางค์กุล (2519 : 54) ได้ศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของวัยรุ่นไทย ในภาคกลาง พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองเพศมีลักษณะความเป็นผู้นำไม่แตกต่างกัน แต่กลุ่มตัวอย่างที่เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีลักษณะความเป็นผู้นำสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนในทางบวก
2. ทักษะการสื่อสารมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนในทางบวก
3. มโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพการมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนในทางบวก
4. ลักษณะความเป็นผู้นำมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนในทางบวก
5. อำนาจในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนจากองค์ประกอบทั้งสี่ประการ มีนัยสำคัญทางสถิติ
6. ทักษะการสื่อสาร มโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพการ ลักษณะความเป็นผู้นำและผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างเพศ และระดับชั้น

บทที่ 2

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ปีที่ 2 และระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง ปีที่ 2 วิทยาลัยครูนครสวรรค์ ซึ่งออกฝึกสอนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2519 จำนวน 313 คน โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มตามระดับชั้นและเพศชายหญิง ดังในตาราง 1

ตารางที่ 1 จำนวนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้น และเพศ

ระดับชั้น	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
ป. กศ.	77	72	149
ป. กศ. สูง	81	83	164
รวม	158	155	313

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้มาตราวัดทางจิตวิทยา (Psychological Scale) จำนวน 3 ฉบับ ดังนี้

1. มาตรการทัศนคติต่ออาชีพครู ซึ่งสร้างขึ้นโดย ล้วน สายยศ (2517 : 123 - 124)

2. มาตรการวัดลักษณะความเป็นผู้นำ ซึ่งผู้วิจัยแก้ไขและปรับปรุงมาจาก มาตรการวัดลักษณะความเป็นผู้นำที่พรรณี เกษก่ำแหง สร้างขึ้น

3. มาตรการวัดมโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครู เป็นมาตรการซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

ลักษณะของเครื่องมือและการสร้าง

1. มาตรการทัศนคติต่ออาชีพครู

1.1 ลักษณะของมาตรการวัด มาตรการทัศนคติต่ออาชีพครูฉบับนี้ สร้างขึ้นตามวิธีการของ เทอร์สโตน (Thurstone) ประกอบด้วยข้อความซึ่งมีค่ามาตรการวัด (Scale) ประจำข้อในรูปของคะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 1.54 ถึง 10.22 จำนวน 25 ข้อ ให้ผู้ตอบอ่านและพิจารณาว่า เห็นด้วย หรือ ไม่เห็นด้วย กับข้อความแต่ละข้อนั้น ถึงคว่าย่างข้อคำถามดังนี้

ตัวอย่าง

- (0) อาชีพครูเปรียบเสมือนเรือจ้าง
(00) อาชีพครูยอมพลีชีพเพื่อชาติ

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย

1.2 การตรวจให้คะแนน นำข้อความที่ผู้ตอบบอกว่า เห็นด้วย มาเทียบให้
คะแนนตามคำแนะนำนักคะแนนประจำข้อความในตารางสำเร็จรูป ดังที่แสดงไว้ในภาคผนวก
แล้วนำคะแนนที่ได้ทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ย ซึ่งค่าเฉลี่ยที่ได้จะเป็นคะแนนที่ผู้ตอบได้จากการตอบ
มาตราวัดฉบับนี้

1.3 การแปลผล ยึดหลักในการพิจารณาดังนี้

คะแนน 1 - 3 ต่ำมาก, 3 - 5 ต่ำ, 5 - 7 ปานกลาง,
7 - 9 สูง, 9 - 11 สูงมาก

1.4 ความเชื่อมั่นของมาตราวัด ล้วน สายยศ ได้ทำการทดสอบกับกลุ่ม
ตัวอย่างซึ่งเป็นครูสังกัดกรุงเทพมหานคร จาก 24 เขต ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ
.81 และจากการทดสอบของผู้วิจัย ซึ่งกระทำกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับ ป. กศ.
ปีที่ 2 ซึ่งออกฝึกสอนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2519 จำนวน 120 คน ปรากฏว่า
ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .82

2. มาตราวัดลักษณะความเป็นผู้นำ

2.1 ลักษณะของมาตราวัด มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating
Scale) ซึ่งข้อความแต่ละข้อ จะกำหนดข้อความหรือสถานการณ์ให้ผู้ตอบอ่านและพิจารณา
ว่าตรงกับลักษณะนิสัย ความรู้สึก หรือเคยมีประสบการณ์มาก่อนหรือไม่ มากน้อยเพียงใด
แล้วกาเครื่องหมาย ✓ ลงในมาตราที่กำหนด ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ช่วง คือ มากที่สุด
มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

- (0) ขาพเจ้าชอบท่าสิ่ง
แปลก ๆ ใหม ๆ
- (00) ขาพเจ้ารู้สึกกลัวใน
บางสิ่งบางอย่าง จน
ไม่อยากจะทำถึง

มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด

2.2 การปรับปรุงมาตราวัด มาตราวัดลักษณะความเป็นผู้นำนั้นได้ประกอบ
ด้วยข้อความทั้งสิ้น จำนวน 50 ข้อความ ผู้วิจัยนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 1 จำนวน 120 คน แล้วนำมาเรียงคะแนนและแบ่งเป็นกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ
กลุ่มละ 25 เปอร์เซนต์ ที่ เปอร์เซนต์ไทล์ (Percentile) ที่ 75 และ 25 ตามลำดับ
แล้วคำนวณหาค่าเฉลี่ยและความแปรปรวนรายข้อของแต่ละกลุ่ม และนำมาเปรียบเทียบความ
แตกต่างระหว่างกลุ่มสูงและต่ำ โดยใช้ t - test แล้วคัดเลือกเอาเฉพาะข้อความที่มีความ
แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลจากการวิเคราะห์ ปรากฏว่า ข้อความ
ที่มีอำนาจจำแนกสูงจำนวน 35 ข้อ ดังรายละเอียด ตามที่แสดงในภาคผนวก

2.3 การตรวจให้คะแนน คะแนนลักษณะความเป็นผู้นำของผู้ตอบ คัดจาก
คะแนนรวมที่ได้ทั้งหมดจากการตอบมาตราวัด ส่วนการตรวจให้คะแนนนั้น สำหรับข้อความเชิง
นิมานหรือข้อความที่แสดงว่ามีลักษณะความเป็นผู้นำสูง ให้คะแนน 5, 4, 3, 2, 1 เมื่อ
กาเครื่องหมาย ✓ ในช่อง มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ
ส่วนข้อความเชิงนิเสธให้คะแนน 1, 2, 3, 4, 5 เมื่อกาเครื่องหมาย ✓ ในช่อง
มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ

2.4 ความเชื่อมั่นของมาตราวัด พรณี เคชกำแหง ได้วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของมาตราวัดฉบับนี้ โดยทำการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษา ปีที่ 1 และ 2 ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .963 และจากการทดสอบของผู้นิพนธ์ซึ่งกระทำกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพศึกษาชั้นสูง ปีที่ 1 วิทยาลัยครูนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2519 ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .86

3. มาตราวัดมโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครู

3.1 ลักษณะของมาตราวัด มาตราวัดฉบับนี้ มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ประกอบด้วยการหัดความซึ่งกล่าวหาถึงงานในอาชีพครู หรือเรื่องราวที่กระทบปฏิบัติในการทำงาน จำนวน 30 ข้อ ให้ผู้ตอบอ่านและพิจารณาว่า เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย มากน้อยเพียงใด กับข้อความแต่ละข้อนั้น แล้วกาเครื่องหมาย ✓ ลงในมาตราที่กำหนด ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ช่วง คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตัวอย่าง

- (0) ครูควรสอนเด็กเก่ง อ่อน
เหมือน ๆ กัน
- (00) ครูควรใช้เวลา

เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง

3.2 การสร้างมาตราวัด ผู้นิพนธ์ดำเนินการสร้างตามลำดับขั้น ดังนี้

3.2.1 ศึกษาขอบข่ายของตัวแปรจากเอกสารและงานการวิจัยต่าง ๆ แล้วนำมาสร้างเป็นนิยามปฏิบัติการ

3.2.2 รวบรวมข้อความที่สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการ ทั้งในเชิงนิมิตและนิเสธ แล้วนำไปให้ผอ.ทรงคุณวุฒิในวิชาชีพครูทำการตรวจสอบ ปรากฏว่า ข้อความที่เหมาะสมกับการนำมาสร้างเป็นมาตราวัด จำนวน 40 ข้อ

3.2.3 กำหนดน้ำหนักหรือคะแนนของมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ช่วง ดังนี้ สำหรับข้อความเชิงนิมิต (Positive Statement) ให้คะแนน 5, 4, 3, 2, 1 สำหรับข้อ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ตามลำดับ ส่วนข้อความเชิงนิเสธ (Negative Statement) กำหนดให้คะแนน 1, 2, 3, 4, 5 สำหรับข้อ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ตามลำดับ

3.3 การทดลองและปรับปรุงมาตราวัด ผู้วิจัยนำมาตราวัดที่สร้างขึ้นไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษา ปีที่ 2 วิทยาลัยครูนครสวรรค์ ซึ่งออกฝึกสอนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2519 จำนวน 120 คน แล้วตรวจให้คะแนนและนำคะแนนมาเรียงลำดับ แล้วแบ่งเป็นกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ กลุ่มละ 25 เปอร์เซนต์ ที่ เปอร์เซนต์ไทล์ (Percentile) ที่ 75 และ 25 ตามลำดับ จากนั้นก็คำนวณหาค่าเฉลี่ย และค่าความแปรปรวนรายข้อของแต่ละกลุ่ม และนำมาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้ t - test แล้วคัดเลือกเอาเฉพาะข้อที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งปรากฏว่าได้ 30 ข้อ ดังรายละเอียดตามที่แสดงไว้ในภาคผนวก

3.4 ความเชื่อมั่นของมาตราวัด จากการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของมาตราวัด โดยวิธีหาค่า α - Coefficient ปรากฏว่า ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นลำดับขั้นดังนี้

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มตัวอย่าง (Random Sampling) จากกลุ่มนักศึกษาฝึกสอนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์
2. นำมาตรวจทางจิตวิทยาทั้ง 3 ฉบับ ไปทดสอบกลุ่มตัวอย่าง
3. กัดลอกคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอด 4 ภาคเรียน และคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนของกลุ่มตัวอย่าง จากแผนกทะเบียนของวิทยาลัยครูนครสวรรค์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. คำนวณค่าสถิติขั้นมูลฐาน
2. คำนวณค่าสัมประสิทธิ์รีอัลฟา (α - Coefficient) เพื่อประมาณค่าความเชื่อมั่นของมาตราวัดแต่ละฉบับ
3. คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ โดยวิธี Product Moment Correlation (Guilford, 1950 : 97)
4. คำนวณค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) ระหว่างตัวพยากรณ์กับเกณฑ์ และค่านำหนักในการพยากรณ์ โดยคำนวณแบบ Square - root Method (Harman, 1967 : 40)
5. สร้างสมการพยากรณ์ (Regression Equation)
6. ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างเพศ และระดับชั้น โดยใช้ t - test (Guilford, 1950 : 183).

บทที่ 3

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการ เป็นขั้นตอนตามลำดับดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ที่ศึกษา
2. การพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอน
3. การ เปรียบเทียบตัวแปรระหว่างนักศึกษาชายและหญิง
4. การ เปรียบเทียบตัวแปรระหว่างระดับชั้น

และเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการตีความหมาย จึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
	แทน	ค่านำหนักในการทำนายของตัวพยากรณ์ที่มีอยู่ในการทำนาย เกณฑ์ เป็น คะแนนมาตรฐาน
	แทน	ค่านำหนักในการทำนายของตัวพยากรณ์ที่มีอยู่ในการทำนาย เกณฑ์ เป็น คะแนนดิบ
	แทน	ค่าคงที่
	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย
	แทน	คะแนนมาตรฐาน
มโนภาพ	แทน	มโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครู
ผู้นำ	แทน	ลักษณะความเป็นผู้นำ
ทัศนคติ	แทน	ทัศนคติต่ออาชีพครู
เกรดเฉลี่ย	แทน	ผลสัมฤทธิ์ในการ เรียน
ฝึกสอน	แทน	ผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอน

1. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ที่ศึกษา

เพื่อเป็นการศึกษาถึงโครงสร้างของตัวแปรต่าง ๆ คือ มโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครู ลักษณะความเป็นผู้นำ ทักษะคติอาชีพรู ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน และผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอน ว่ามีลักษณะความสัมพันธ์กันเป็นเช่นไร อันจะเป็นแนวทางในการที่จะพยากรณ์ความสามารถหรือผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนของนักศึกษา จึงได้ทำการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเหล่านี้ โดยใช้วิธีการแบบ Product Moment Correlation ทั้งนี้ ได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มนักศึกษาระดับ ป.กศ. กลุ่มนักศึกษาระดับ ป.กศ. สูง และกลุ่มนักศึกษาทั้ง 2 ระดับ ทั้งผลของการวิเคราะห์ที่ปรากฏในตาราง 2, 3 และ 4

ตารางที่ 2 สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมดเมื่อวิเคราะห์จากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับ ป.กศ. จำนวน 149 คน

ตัวแปร	มโนภาพ	ผู้นำ	ทักษะคติ	เกรดเฉลี่ย	ฝึกสอน
มโนภาพ	1.0000	0.4059**	0.1496	0.1221	0.1279
ผู้นำ		1.0000	0.1102	0.1289	0.0406
ทักษะคติ			1.0000	0.2145**	0.0650
เกรดเฉลี่ย				1.0000	0.2123**
ฝึกสอน					1.0000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 3 สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมดเมื่อวิเคราะห์จากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา
ระดับ ป.กศ. สูง จำนวน 164 คน

ตัวแปร	มิโนภาพ	ผู้นำ	ทัศนคติ	เกรงเจตย์	ฝึกสอน
มิโนภาพ	1.0000	0.2354**	0.0585	0.1906*	0.2360
ผู้นำ		1.0000	0.2843**	-0.0631	0.1351
ทัศนคติ			1.0000	0.2367**	0.1252
เกรงเจตย์				1.0000	0.4039**
ฝึกสอน					1.0000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4 สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมดเมื่อวิเคราะห์จากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา
ทั้ง 2 ระดับ จำนวน 313 คน

ตัวแปร	มโนภาพ	ผู้นำ	ทัศนคติ	เกรงเกลียด	ฝึกสอน
มโนภาพ	1.0000	0.3175 ^{***}	0.1194 [*]	0.1470 [*]	0.1950 ^{**}
ผู้นำ		1.0000	0.1892 ^{**}	0.0114	0.1038
ทัศนคติ			1.0000	0.2052 ^{**}	0.1006
เกรงเกลียด				1.0000	0.3007 ^{**}
ฝึกสอน					1.0000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2, 3 และ 4 สามารถนำมาแยกกล่าวเป็นกลุ่ม ๆ ได้ดังนี้

1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ เมื่อวิเคราะห์จากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับ ป.กศ. ผลการวิเคราะห์จากตาราง 2 พบว่า ตัวแปรส่วนใหญ่ คือ มโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครู ลักษณะความเป็นผู้นำและทัศนคติต่ออาชีพครู มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอน อย่างไรก็ตามมีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ นอกจากผลสัมฤทธิ์ในการเรียนมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งผลการวิเคราะห์นี้ชี้ให้เห็นว่าถ้าต้องการจะทำนายผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนของนักศึกษาระดับ ป.กศ. อาจเลือกผลสัมฤทธิ์ในการเรียนเป็นตัวพยากรณ์ได้ดีกว่าตัวแปรอื่น ๆ

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรซึ่งเป็นตัวพยากรณ์ ปรากฏว่า มโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครู มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับลักษณะความเป็นผู้นำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และทัศนคติต่ออาชีพครู มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนตัวแปรอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ เมื่อวิเคราะห์จากกลุ่มนักศึกษาระดับ ป. กศ. สูง ผลการวิเคราะห์จากตาราง 3 พบว่า มโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครู และผลสัมฤทธิ์ในการเรียนมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนลักษณะความเป็นผู้นำ และทัศนคติต่ออาชีพครู มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิเคราะห์นี้ชี้ให้เห็นว่าถาถองการจะทำนายผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนของนักศึกษาระดับ ป. กศ. สูง อาจเลือกมโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครู และผลสัมฤทธิ์ในการเรียน เป็นตัวพยากรณ์ได้ดีกว่าตัวแปรอื่น ๆ

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรซึ่งเป็นตัวพยากรณ์ ปรากฏว่า ตัวแปรส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ มโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครู มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับลักษณะความเป็นผู้นำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ลักษณะความเป็นผู้นำมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับทัศนคติต่ออาชีพครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทัศนคติต่ออาชีพครูมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครู มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครูกับทัศนคติต่ออาชีพครู มีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และลักษณะความเป็นผู้นำ กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียน มีความสัมพันธ์กันในทางลบอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ เมื่อวิเคราะห์จากกลุ่มนักศึกษาทั้ง 2 ระดับ ผลการวิเคราะห์จากตาราง 4 พบว่า มโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครู และผล-

สัมฤทธิ์ในการเรียน มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนลักษณะความเป็นผู้นำและทัศนคติต่ออาชีพครู มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ผลการวิเคราะห์ที่นำเสนอให้เห็นว่า ถ้าต้องการจะทำนายผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนของนักศึกษาทั้ง 2 ระดับ อาจเลือกมโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครูและผลสัมฤทธิ์ในการเรียนเป็นตัวพยากรณ์ได้ดีกว่าตัวแปรอื่น ๆ

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่เป็นตัวพยากรณ์ ปรากฏว่า มโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครู มีความสัมพันธ์ในทางบวก กับลักษณะความเป็นผู้นำ และทัศนคติต่ออาชีพครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ลักษณะความเป็นผู้นำมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับทัศนคติต่ออาชีพครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และทัศนคติต่ออาชีพครูมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 2, 3 และ 4 แสดงว่า การทำนายผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนของนักศึกษา ควรจะเลือกใช้ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนเป็นตัวพยากรณ์เป็นอันดับแรก ถัดมาก็คือ มโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครู แต่เมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ทั้ง 2 นี้กับตัวแปรอื่น พบว่าผลสัมฤทธิ์ในการเรียนมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่ออาชีพครู และมีโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครู มีความสัมพันธ์กับลักษณะความเป็นผู้นำสูง จึงน่าจะมีการศึกษาว่า ถ้านำตัวแปรเหล่านี้มารวมเป็นชุดของตัวพยากรณ์จะทำให้ทำนายผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนสูงกว่าการใช้ตัวพยากรณ์เป็นบางตัวทำนายหรือไม่ จึงได้ทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พหุคูณ โดยใช้ชุดของตัวแปรเหล่านี้เป็นตัวพยากรณ์ต่อไป

2. การพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอน

ในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอน โดยใช้มโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครู ลักษณะความเป็นผู้นำ ทัศนคติต่ออาชีพครู และผลสัมฤทธิ์ในการเรียน เป็นตัวพยากรณ์ครั้งนี้

ได้คำนวณค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) และค่าน้ำหนักในการทำนาย
ของตัวพยากรณ์ (Beta - Weight) ด้วยวิธี Square - root Method จึงได้
การวิเคราะห์ของแต่ละตอนต่อไปนี้

2.1 การพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนจากกลุ่มนักศึกษาระดับ ป. กศ.

จำนวน 149 คน ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 5

ตารางที่ 5 สหสัมพันธ์ น้ำหนักในการทำนายของตัวพยากรณ์และสหสัมพันธ์พหุคูณ
จากกลุ่มนักศึกษาระดับ ป. กศ.

ตัวแปร	มโนภาพ	ผู้นำ	ทัศนคติ	เกรงใจน้อย	ฝึกสอน
มโนภาพ	1.0000	0.4059	0.1496	0.1221	0.1279
ผู้นำ		1.0000	0.1102	0.1289	0.0406
ทัศนคติ			1.0000	0.2145	0.0650
เกรงใจน้อย				1.0000	0.2123
ฝึกสอน					1.0000
β	0.1153	-0.0323	0.0136	0.1962	
B	0.0095	-0.0015	0.0001	0.0032	

$R^2 = .0566$ $R = .238$ $A = .934$ $SE_{est} = .634$

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 5 พบว่า ตัวพยากรณ์ที่มีค่าน้ำหนักในการทำนายมากที่สุด คือ ผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนได้ค่า $\beta = .1962$ มีอำนาจในการทำนายได้ 19.26%

มีอำนาจในการทำนายได้ 19.62% ถัดมาคือ มโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครูได้ $\beta = .1153$ มีอำนาจในการทำนายได้ 11.53% ถัดมา คือ ลักษณะความเป็นผู้นำได้ $\beta = .0323$ มีอำนาจในการทำนายได้ 3.23% และตัวพยากรณ์ที่มีอำนาจในการทำนายต่ำสุด คือ ทักษะคติต่ออาชีพครูได้ $\beta = .0136$ มีอำนาจในการทำนายได้ 1.36% ของผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอน และเมื่อพิจารณาจากพยากรณ์ทั้งหมด ปรากฏว่า ตัวพยากรณ์ชุดนี้มีอำนาจในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนได้ $R = .238$ ซึ่งเมื่อทำการทดสอบโดยใช้ $F - test$ ปรากฏว่า ไม่นับสำคัญทางสถิติ ($F = 2.16$; $F(\alpha = .01, df = 4, 149) = 3.47$) ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.2 การพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนจากกลุ่มนักศึกษาระดับ ป.กศ. สูง จำนวน 164 คน ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 6

ตารางที่ 6 สหสัมพันธ์ คำนวณกันในการทำนายของตัวพยากรณ์และสหสัมพันธ์พหุคูณ จากกลุ่มนักศึกษาระดับ ป.กศ. สูง

ตัวแปร	มโนภาพ	ผู้นำ	ทัศนคติ	เกรงเจสีย	ฝึกสอน
มโนภาพ	1.0000	0.2354	0.0585	0.1906	0.2360
ผู้นำ		1.0000	0.2843	-0.0631	0.1351
ทัศนคติ			1.0000	0.2367	0.1252
เกรงเจสีย				1.0000	0.4039
ฝึกสอน					1.0000
β	0.1304	0.1313	0.0170	0.3901	
B	0.0114	0.0056	0.0002	0.0063	
$R^2 = .2052$ $R = .453$ $A = -0.5896$ $SE_{est} = 0.604$					

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 6 พบว่า ตัวพยากรณ์ที่มีค่าน้ำหนักในการทำนายมากที่สุด คือ ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ได้ $\beta = .3901$ มีอำนาจในการทำนายได้ 39.01% ถัดมา คือ ลักษณะความเป็นผู้นำ ได้ $\beta = .1313$ มีอำนาจในการทำนายได้ 13.13% ต่อมาคือ มโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครูได้ $\beta = .1304$ มีอำนาจในการทำนายได้ 13.04% และตัวพยากรณ์ที่มีอำนาจในการทำนายต่ำสุด คือ ทัศนคติต่ออาชีพครูได้ $\beta = .0170$ มีอำนาจในการทำนายได้ 1.70% ของความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอน และเมื่อพิจารณาจากตัวพยากรณ์ทั้งหมด ปรากฏว่า ตัวพยากรณ์ชุดนี้มีอำนาจในการทำนายผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนได้ $R = .453$ หรือประมาณ 20.52% ของความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอน ซึ่งเมื่อทำการทดสอบโดยใช้ F - test ปรากฏว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 10.245$; $F(\alpha = .01, df = 4, 164) = 3.45$) เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

สำหรับสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนของนักศึกษาระดับ ป.กศ.สูง สามารถเขียนได้ 2 แบบดังนี้

2.2.1 สมการรูปคะแนนมาตรฐาน ใช้เมื่อต้องการทำนายผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนในรูปของคะแนนมาตรฐาน โดยแปลงคะแนนดิบของตัวแปรทุกตัวให้เป็นคะแนนมาตรฐาน ได้สมการพยากรณ์ดังนี้

$$\begin{aligned} \tilde{Z} &= .1304 Z_1 + .1313 Z_2 + .0170 Z_3 + .3901 Z_4 \\ \text{เมื่อ } \tilde{Z} &\text{ แทน คะแนนมาตรฐานของผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอน} \\ Z_1 &\text{ แทน คะแนนมาตรฐานของมโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครู} \\ Z_2 &\text{ แทน คะแนนมาตรฐานของลักษณะความเป็นผู้นำ} \\ Z_3 &\text{ แทน คะแนนมาตรฐานของทัศนคติต่ออาชีพครู} \\ Z_4 &\text{ แทน คะแนนมาตรฐานของผลสัมฤทธิ์ในการเรียน} \end{aligned}$$

2.2.2 สมการในรูปคะแนนดิบ ใช้เมื่อต้องการทำนายผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนในรูปของเกรดที่ได้จากการฝึกสอน โดยทำคะแนนดิบที่ได้จากตัวแปรต่าง ๆ มาใช้ ได้สมการพยากรณ์ดังนี้

$$\widehat{X} = .0114 X_1 + .0056 X_2 + .0002 X_3 + .0063 X_4 - .5896$$

เมื่อ $\widehat{X}$ = เกรดที่ได้จากการฝึกสอน

X_1 แทน คะแนนที่ได้จากมาตรการวัดมโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครู

X_2 แทน คะแนนที่ได้จากมาตรการวัดลักษณะความเป็นผู้นำ

X_3 แทน คะแนนที่ได้จากมาตรการวัดทัศนคติต่ออาชีพครู

X_4 แทน เกรดเฉลี่ยทุกวิชารวม 4 ภาคเรียน

2.3 การพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนจากกลุ่มนักศึกษาทั้ง 2 ระดับ

จำนวน 313 คน ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 7

ตารางที่ 7 สหสัมพันธ์ คำนวณหนักในการทำนายขอตัวพยากรณ์และสหสัมพันธ์พหุคูณ จากกลุ่มนักศึกษาทั้ง 2 ระดับ

ตัวแปร	มโนภาพ	ผู้นำ	ทัศนคติ	เกรดเฉลี่ย	ฝึกสอน
มโนภาพ	1.0000	0.3175	0.1194	0.1470	0.1950
ผู้นำ		1.0000	0.1892	0.0114	0.1038
ทัศนคติ			1.0000	0.2052	0.1006
เกรดเฉลี่ย				1.0000	0.3007
ฝึกสอน					1.0000
β	0.1349	0.0540	0.0222	0.2766	
B	0.0115	0.0024	0.0002	0.0045	
$R^2 = .1169$ $R = .342$ $A = -0.0826$ $SE_{\text{est}} = .625$					

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 7 พบว่าตัวพยากรณ์ที่มีค่าน้ำหนักในการทำนายมากที่สุด คือ ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ได้ $\beta = .2766$ มีอำนาจในการทำนายได้ 27.66% ถัดมาคือ มโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครูได้ $\beta = .1349$ มีอำนาจในการทำนายได้ 13.49% ต่อมา คือ ลักษณะความเป็นผู้นำ ได้ $\beta = .0540$ มีอำนาจในการทำนายได้ 5.40% และตัวพยากรณ์ที่มีอำนาจในการทำนายต่ำสุด คือ ทักษะจิตอาสาสมัคร ได้ $\beta = .0222$ มีอำนาจในการทำนายได้ 2.22% ของความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอน และเมื่อพิจารณาจากตัวพยากรณ์ทั้งหมด ปรากฏว่า ได้ $R = .342$ มีอำนาจในการทำนายผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนได้ 11.69% ของความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอน ซึ่งเมื่อนำมาทดสอบโดยใช้ F - test ปรากฏว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 10.199$; $F(\alpha = .01, df = 4, 313) = 3.38$) เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สำหรับสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาทั้ง 2 ระดับ ทั้ง 2 แบบ สามารถเขียนได้ดังนี้

2.3.1 สมการรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\tilde{Z} = .1349 Z_1 + .0540 Z_2 + .0222 Z_3 + .2766 Z_4$$

2.3.2 สมการรูปคะแนนดิบ

$$\tilde{X} = .0115 X_1 + .0024 X_2 + .0002 X_3 + .0045 X_4 - .0826$$

✓ 3. การเปรียบเทียบตัวแปรระหว่างเพศ

ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรต่าง ๆ คือ มโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครู ลักษณะความเป็นผู้นำ ทักษะจิตอาสาสมัคร และผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอน ระหว่างนักศึกษาชายกับนักศึกษาหญิง ได้ดำเนินการวิเคราะห์โดยนำค่าเฉลี่ยของแต่ละตัวแปรมาทดสอบโดยใช้ t - test ถึงผลการวิเคราะห์ ซึ่งแสดงในตาราง 8, 9, 10 และ 11 ดังนี้

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของมโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครูระหว่างเพศ

เพศ	N	$\bar{X}$	S^2	t
ชาย	158	124.1290	130.6066	1.2303
หญิง	155	122.4166	172.1542	
รวม	313			

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของลักษณะความเป็นผู้นำระหว่างเพศ

เพศ	N	$\bar{X}$	S^2	t
ชาย	158	122.6582	189.9843	1.3856
หญิง	155	120.3290	251.6377	
รวม	313			

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพครูระหว่างเพศ

เพศ	N	$\bar{X}$	S^2	t
ชาย	158	7.9447	0.4119	* 2.1121
หญิง	155	8.0879	0.3177	
รวม	313			

*

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนระหว่างเพศ

เพศ	N	$\bar{X}$	S^2	t
ชาย	158	2.7721	0.4573	** 3.2510
หญิง	155	3.0065	0.3830	
รวม	313			

**

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 8, 9, 10 และ 11 พบว่า มโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครู ของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ตาราง 8 : $t = 1.2303$) และลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ตาราง 9 $t = 1.3856$) ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนทัศนคติต่ออาชีพครู ของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตาราง 10 $t = 2.1121$; $t(\alpha = .05, df = 313) = 1.96$) และผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนของนักศึกษาชายกับนักศึกษาหญิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ตาราง 11 $t = 3.251$; $t(\alpha = .01, df = 313) = 2.576$) เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

๙ ผลการวิจัยนี้แสดงว่า นักศึกษาหญิงมีทัศนคติต่ออาชีพครู และผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนสูงกว่า นักศึกษาชาย ๙ ส่วนมโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครู และลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาทั้ง 2 เพศ ไม่แตกต่างกัน

4. การเปรียบเทียบตัวแปรระหว่างระดับชั้น

การเปรียบเทียบตัวแปรต่าง ๆ คือ มโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครู ลักษณะความเป็นผู้นำ ทัศนคติต่ออาชีพครู และผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอน โดยจำแนกตามระดับชั้น เพื่อศึกษาว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในระดับชั้นต่างกัน จะมีความแตกต่างกันในตัวแปรเหล่านี้หรือไม่ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบความแตกต่างของตัวแปรต่าง ๆ ในระหว่างนักศึกษาระดับ ป.กศ. และ ป.กศ.สง โดยใช้ $t - test$ ดังผลการวิเคราะห์ ซึ่งแสดงในตาราง 12, 13, 14 และ 15 ดังนี้

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของมโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครู ระหว่าง
นักศึกษาระดับ ป.กศ. และ ป.กศ.สูง

ระดับชั้น	N	$\bar{X}$	S^2	t
ป.กศ.	149	123.3892	61.3317	0.4626
ป.กศ.สูง	164	122.7500	245.5502	
รวม	313			

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของลักษณะความเป็นผู้นำ ระหว่างนักศึกษา
ระดับ ป.กศ. และ ป.กศ.สูง

ระดับชั้น	N	$\bar{X}$	S^2	t
ป.กศ.	149	120.1275	192.1795	1.5746
ป.กศ.สูง	164	122.7561	245.5352	
รวม	313			

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่ออาชีพครู ระหว่างนักศึกษา
ระดับ ป.กศ. และ ป.กศ.สูง

ระดับชั้น	N	$\bar{X}$	S^2	t
ป.กศ.	149	7.9210	0.4116	2.1327*
ป.กศ.สูง	164	8.0867	0.3224	
รวม	313			

*

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอน ระหว่างนักศึกษา
ระดับ ป.กศ. และ ป.กศ.สูง

ระดับชั้น	N	$\bar{X}$	S^2	t
ป.กศ.	149	2.8053	0.4145	2.1717*
ป.กศ.สูง	164	2.9634	0.4403	
รวม	313			

* -

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 12, 13, 14 และ 15 ปรากฏว่า นักศึกษาระดับ ป.กศ. และ ระดับ ป.กศ.สูง มีมโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครู แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ตาราง 12 : $t = 0.4626$) และมีลักษณะความเป็นผู้นำแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน (ตาราง 13 : $t = 1.5746$) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนทัศนคติต่ออาชีพครูและผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนของนักศึกษาทั้ง 2 ระดับ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตาราง 14 : $t = 2.1327$, ตาราง 15 : $t = 2.1717$, $t_{(\alpha = .05, df = 313)} = 1.96$) เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ง ผลการวิจัยนี้แสดงนักศึกษาระดับ ป.กศ.สูง มีทัศนคติต่ออาชีพครูและผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอนสูงกว่านักศึกษาระดับ ป.กศ.ง ส่วนมโนภาพเกี่ยวกับงานในอาชีพครู และลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาทั้ง 2 ระดับ ไม่แตกต่างกัน

Phyllis, Flowers Green Hourse, "A Comparision of Selected Personality Trails of Student Teachers and Supervising Teachers,"
Dissertation Abstracts, 25 : 5764 A, April, 1965.

Rhodes, Fred G., and Peckham, Dorothy R., "Evaluation Reports on Students Teaching," The Journal of Teacher Education, 6 : 71 - 74, March, 1960.

Ryans, David G., Characteristics of Teachers, George Banta Company, Manasha, 1960, 416 pp.

Ryans, David G., "Theory Related to Teacher Effectiveness as Applied to Teacher Behavior," in Theoretical Bases for Professional Laboratory Experiment in Teacher Education, Forty - fourth Yearbook of The Association for Student Teaching, State College of Iowa, 1965, 198 pp.

Smart, Mollie,S., Child Development and Relationship, The McMillan Company, New York, 1967, 582 pp.

ภาคผนวก ก
สถิติวิเคราะห์ของข้อมูล

ตาราง 16 ค. ต. จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายข้อของมาตราวัคมีโนภาพ
เกี่ยวกับงานในอาชีพครู ระหว่างกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำ

ข้อ ข้อที่	t	ข้อ ข้อที่	t
1	2.4886	16	3.4168
2	2.5623	17	2.7802
3	2.6580	18	5.5174
4	3.3167	19	4.1500
5	6.9689	20	2.3978
6	3.8129	21	2.2005
7	4.2592	22	3.7510
8	2.5285	23	3.6079
9	2.9614	24	5.7689
10	6.3848	25	2.7853
11	2.1901	26	2.6692
12	3.5233	27	2.3893
13	4.2635	28	3.4817
14	3.5683	29	2.0091
15	4.1859	30	1.9651

ตาราง 17 ค่า t จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายข้อของมาตราวัดลักษณะ
ความเป็นผู้นำ ระหว่างกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำ

ข้อ พหุ	t	ข้อ พหุ	t
1	2.4200	18	3.6496
2	4.9562	19	5.9461
3	7.2771	20	8.1485
4	5.4503	21	6.5604
5	3.9870	22	5.5732
6	6.0267	23	8.4154
7	7.6248	24	7.9398
8	8.7645	25	3.5411
9	5.4574	26	1.9329
10	8.9610	27	6.5627
11	3.6308	28	4.0429
12	5.6968	29	2.0167
13	5.7533	30	4.1666
14	4.2836	31	3.4014
15	7.8137	32	6.5003
16	3.4582	33	10.3701
17	4.0998	34	11.2632
		35	9.2375

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย และการกระจายประจำข้อของมาตราวัดทัศนคติต่ออาชีพครู

ข้อ	$\bar{X}$	S	ข้อ	$\bar{X}$	S
1	7.56	1.27	14	8.30	1.40
2	8.54	1.32	15	9.26	1.30
3	9.76	1.09	16	1.54	0.97
4	2.27	1.23	17	10.22	0.88
5	8.95	1.31	18	3.57	1.37
6	2.21	1.29	19	7.73	1.20
7	1.86	1.12	20	2.76	1.31
8	5.88	1.23	21	9.50	1.02
9	2.02	1.11	22	8.35	1.30
10	2.46	1.25	23	3.34	1.54
11	7.30	1.22	24	4.22	1.54
12	4.51	1.27	25	3.53	1.33
13	9.08	1.31			

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามวัดทัศนคติต่ออาชีพครู

คำอธิบายวิธีตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีข้อความทั้งสิ้น 25 ข้อความ แต่ละข้อความกล่าวหาถึงถึงอาชีพครูในรูปได้แก่ต่าง ๆ กัน

2. ให้ท่านอ่านข้อความแต่ละข้อ แล้วพิจารณาว่าท่านเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย กับข้อความแต่ละข้อนั้น

ถ้าท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้น ให้ทำเครื่องหมายถูก (✓) หลังข้อนั้นใน
กระดาษคำตอบ

ถ้าท่านไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น ให้ทำเครื่องหมายกากบาท (✕) หลังข้อนั้น
ในกระดาษคำตอบ

ตัวอย่าง

กระดาษคำตอบ

(๐) อาชีพครูเปรียบเสมือนเรือจ้าง

(๐) ✕

(๐๐) อาชีพครูหอมหวานตลอด

(๐๐) ✓

3. แบบสอบถามฉบับนี้ใช้เพื่อทดสอบทัศนคติของท่านที่มีต่ออาชีพครู ซึ่งแต่ละคนไม่
จำเป็นจะต้องเหมือนกัน กรุณาตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็นของท่านโดยอิสระที่สุดจึงจะดี

4. ขอดูอย่าได้ขีดเขียน หรือคั่นลงในตัวแบบสอบถามฉบับนี้เป็นอย่างยิ่ง เพราะจะต้อง
นำไปทดสอบกับคนอื่น ๆ อีกมาก จึงขอให้ท่านตอบลงเฉพาะในกระดาษคำตอบเท่านั้น

ขอแสดงความขอบคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านให้ความร่วมมือ

1. ผู้ประกอบอาชีพครู ไม่นับนอกกาย
2. อาชีพครู เหมาะสำหรับผู้คนที่รักใจ เข้มแข็ง
3. อาชีพครู เป็นอาชีพที่หล่อเลี้ยงทางวิชาการอยู่เสมอ
4. อาชีพครู เป็นอาชีพของ คนใจรัก และฉลาด
5. อาชีพครู เป็นอาชีพที่มีเกียรติสูง
6. อาชีพครู เป็นอาชีพที่ไม่ค่อยมีใครชอบ
7. มาตรฐานมารยาทของผู้เป็นครูค่า
8. อาชีพครู เหมาะสำหรับผู้ที่มีสภาพสตรี
9. อาชีพครู ไม่ทำอะไรมากไปทางด้านศาสนาคุณ ๆ
10. อาชีพครู เป็นอาชีพของ คนรัก
11. ผู้ประกอบอาชีพครู มีโอกาสจะไปประกอบอาชีพอื่นได้
12. อาชีพครู เป็นอาชีพที่ไม่มียาพิษใดพิษ
13. ผู้ประกอบอาชีพครู เป็นผู้มีคุณลักษณะที่ดี
14. ผู้ประกอบอาชีพครู แต่งกายเรียบร้อยอยู่เสมอ
15. อาชีพครู เป็นอาชีพที่มีความเสียสละ
16. อาชีพครู เป็นอาชีพที่ภาคภูมิใจของสังคม
17. อาชีพที่นับว่าดีที่สุดในอาชีพครู
18. อาชีพครู เป็นอาชีพที่มีคนรัก และยังมีคนในระบอบ
19. ผู้ประกอบอาชีพครู มีฐานะมั่นคงดี
20. อาชีพครู ไม่รวบไรให้เกรงกลัวของชาติค้ำ
21. อาชีพครู ช่วยสร้างเสริมความเจริญให้แก่มหาชน
22. ผู้ประกอบอาชีพครู เป็นผู้ที่มีความรู้สูง
23. อาชีพครู เป็นอาชีพที่รัก
24. อาชีพครู เป็นอาชีพที่ทำให้คนของพระคุณเห็น
25. ผู้ประกอบอาชีพครู เป็นผู้ที่รักในหน้าที่

แบบสอบถามวัดลักษณะความเป็นผู้นำ

คำอธิบายวิธีตอบ

1. แบบสอบถามฉบับนี้ประกอบด้วยข้อความทั้งสิ้น 35 ข้อ
2. ให้ท่านอ่านข้อความแต่ละข้อ แล้วพิจารณาว่าตรงกับลักษณะนิสัย ความรู้สึก หรือเคยประพฤติปฏิบัติหรือไม่ มากน้อยเพียงใด แล้วกาเครื่องหมาย ลงในช่องที่กำหนดให้ ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ช่วง คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

- (0) ข้าพเจ้ายอมทำสิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ
- (00) เพื่อน ๆ ชอบคบคุยกับข้าพเจ้า

มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อยที่สุด

3. กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ และตรงตามความรู้สึก หรือประสบการณ์ของตนเอง โดยอิสระที่สุด

ขอแสดงความขอบคุณเป็นอย่างสูงที่ให้ท่านร่วมมือ
ผู้วิจัย นายภัสกร ชันทิศช่วงศรีไภย์

1. ข้าพเจ้าชอบทำสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ
2. ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อในการทำตามผู้อื่น
3. ข้าพเจ้ามักตัดสินใจไม่ถูกกว่าคนอื่นว่าจะทำอะไร
4. บางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดหรือร้องไห้โดยไม่ทราบสาเหตุ
5. ข้าพเจ้ามักจะทำความเข้าใจในคนที่ข้าพเจ้ารู้จัก
6. ข้าพเจ้ากล้าเดินไปในที่ที่คนมาก ๆ
7. ข้าพเจ้าทำอะไรข้าพเจ้าต้องไตร่ตรองเสียก่อน
8. ข้าพเจ้ากลัวในบางสิ่งบางอย่างโดยไม่มีเหตุผล
9. ข้าพเจ้ามักจะใจลอยในเวลาเรียน
10. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองเป็นคนไม่มีค่า
11. ข้าพเจ้าใฝ่ฝันที่จะไปร่วมงานต่าง ๆ เสมอ
12. เวลาฉันมีมือทำอะไรข้าพเจ้ารู้สึกว่ามันขยับและลำบากเสียจริง ๆ
13. ข้าพเจ้าเข้ากับคนได้ทุกประเภท
14. ข้าพเจ้าอยากกลับไปเป็นเด็ก ๆ อีก
15. บางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกไม่พอใจกับบางคนโดยไม่มีสาเหตุ
16. เวลาฉันนึกถึงข้าพเจ้ามักได้ยินเสียงแปลก ๆ
17. ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมทุกอย่างของวิทยาลัย
18. ข้าพเจ้าเป็นที่รู้จักเป็นอย่างดีในหมู่นักศึกษาในวิทยาลัย
19. เวลาทำงานข้าพเจ้าจะพยายามทำให้งานดีที่สุด
20. ข้าพเจ้ารู้สึกหัวใจในบางเรื่อง เป็นนิทานที่ไม่อยากจะทำถึง
21. ข้าพเจ้าไม่เคยทอดทิ้งในการทำงาน
22. ข้าพเจ้าวางแผนในการทำงานล่วงหน้าเสมอ
23. ข้าพเจ้าเคยเลิกทำอะไร ๆ หลายครั้ง เพราะคิดว่าตนเองไม่มีความสามารถ

เพ็ญพ

24. ข้าพเจ้าไม่ค่อยมีสมาธิในการทำงาน
25. ข้าพเจ้าไม่แน่ใจว่าผมจะไม่พอใจในเรื่องต่าง ๆ
26. ข้าพเจ้าไม่เลยอดรมนเสียเมื่อเกิดความผิดพลาดในการทำงาน
27. ข้าพเจ้ารู้สึกวโลกล้นนออย
28. ข้าพเจ้าชอบพบปะสังสรรค์กับผู้อื่น
29. ข้าพเจ้ามักจะทำงานมากกว่าคนอื่น ๆ เวลาทำงานรวมกัน
30. เพื่อน ๆ บอกกับข้าพเจ้าว่า ข้าพเจ้าทำให้คนอื่นที่อยู่ใกล้สบายใจ
31. ข้าพเจ้าไม่สบายใจถ้าทำอะไรแฉอง ๆ ทั้ง ๆ ที่คนอื่นเขาก็ทำกัน
32. เมื่อมีกณวิรหกิจารการทำงานองข้าพเจ้า ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจ
33. บอยครั้งข้าพเจ้ารู้สึกไม่อยากอยู่ในโลกนี้
34. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจโดยไม่ทราบสาเหตุบ่อย ๆ
35. บางครั้งข้าพเจ้าทำอะไรไม่ไคโดย เพราะไม่สามารถจะบังคับตัวเองให้องมือทำงานไค

มาตรการควบคุมโรคเกี่ยวกับงานในอาชีพครู

1. คำอธิบายวิธีตอบ

1.1 มาตรการนั้นประกอบด้วยความทั้งสิ้น 30 ข้อความ แต่ละข้อความกล่าวหาตักพึงถึงงานในอาชีพครูในลักษณะต่าง ๆ กัน

1.2 ให้ท่านอ่านข้อความแต่ละข้อแล้วพิจารณาว่าท่านเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย มากน้อยเพียงใดกับข้อแต่ละข้อนั้น

ถ้าท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นเป็นอย่างมาก ให้กาเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่อง "เห็นด้วยอย่างยิ่ง" ถ้าท่านเพียงแต่เห็นด้วยกับข้อความนั้นให้กาเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่อง "เห็นด้วย"

ถ้าท่านไม่แน่ใจว่าจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น ก็กาเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่อง "ไม่แน่ใจ"

ถ้าท่านไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นให้กาเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่อง "ไม่เห็นด้วย" และถ้าท่านไม่เห็นด้วยเป็นอย่างมากกับข้อความนั้นก็กาเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่อง "ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง"

ตัวอย่าง

- (๐) ครูควรสอนนักเรียน
เก่ง - อ่อน
เหมือนกัน
- (๐๐) ครูควรใช้เวลา

เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง

1.3 มาตราวัดฉบับนี้ เพื่อทดสอบคุณภาพเกี่ยวกับงาน ในอาชีพการของท่าน
ซึ่งแต่ละคนไม่จำเป็นจะต้อง เหมือนกัน กรุณาตอบตามความคิดเห็นของท่านเองโดยอิสระ
ที่สุด

2. โปรดกรอกรายละเอียดเกี่ยวกับตัวท่าน

ชื่อ - นามสกุล เพศ ปี

ขอแสดงความขอบคุณเป็นอย่างยิ่งที่กรุณาให้ความร่วมมือ

ครูควร

1. ร่วมสร้างสรรคสนับสนุนกับบุคลากรนักเรียน
2. ลงโทษเขียนคัมเม้นนักเรียนทำงานไม่ถูก
3. สอดแทรกการอบรมศีลธรรมจรรยาในขณะที่สอน
4. ช่วยทำงานพิเศษของโรงเรียนเฉพาะในเวลาราชการ
5. คอยดูแลเอาใจใส่ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของโรงเรียน
6. ร่วมงานและสร้างสรรคกับเพื่อนครูเมื่อมีโอกาส
7. คอยดูแลและสอดส่องพฤติกรรมของนักเรียน ทั้งในและนอกโรงเรียน
8. สนใจสอนเฉพาะนักเรียนที่ตั้งใจเรียน
9. ใช้วิธีสอนที่ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง
10. ให้ความช่วยเหลือรวมมือในการพัฒนาชุมชน
11. สอนนักเรียนเก่ง - อ่อนเหมือนกัน
12. ให้ความสำคัญและช่วยวางแผนในการทำงานของนักเรียน
13. คอยเสริมกำลังใจให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน
14. ให้ความช่วยเหลือและรวมมือเฉพาะกิจกรรมที่อยู่ในความรับผิดชอบ
15. ช่วยทำงานพิเศษของโรงเรียนเมื่อว่างจากการสอน
16. ใช้วิธีการทางจิตวิทยาในการจูงใจนักเรียน
17. ใช้เพียงวิธีอธิบายและยกตัวอย่างในการสอน
18. ให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนประสบปัญหาทางการเงิน
19. เป็นที่ปรึกษาและให้ความช่วยเหลือสนับสนุนทางวิชาการ ของนักเรียน
20. คักถามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนทำ เป็นครั้งคราว
21. เตรียมการสอนล่วงหน้าแต่เนิ่น ๆ ก่อนทำการสอนทุกครั้ง
22. เชิญบุคคลอาชีพร่าง ๆ ในชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น
23. ช่วยแก้ปัญหาให้เฉพาะนักเรียนที่มากขอความช่วยเหลือ
24. วิเคราะห์การสอนของตนเพื่อพิจารณาถึงส่วนที่ส่วนเสีย

25. ปรับปรุงวิธีสอนให้เหมาะสมกับนักเรียน
26. วางตัวเป็นกันเองกับนักเรียน
27. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็นในขณะทำการสอน
28. ตั้งใจสอนให้ดีที่สุดเพียงอย่างเดียว
29. เข้มงวดกวดขันต่อการกระทำที่ผิดระเบียบของนักเรียน
30. เชิญผู้ปกครองของนักเรียนมาร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น